PEARL JAM

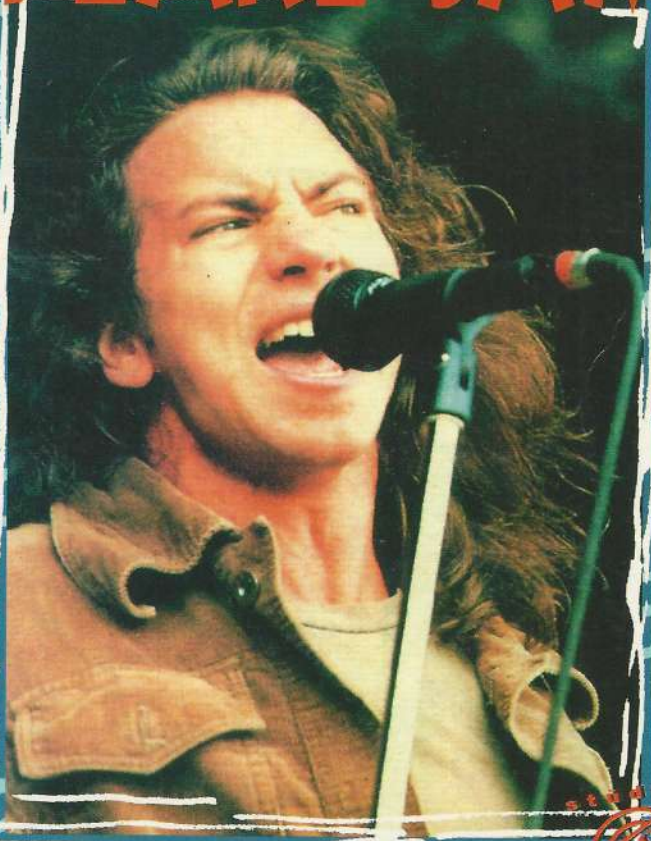

MİNÖR

PEARL JAM

Pearl Jam
Minör 7
Stüdyo İmge 17

Birinci Basım: Ekim 1995

ISBN 975-7437-16-6

Editör: H. Levent Erseven
Dizi Editörü: Alper Çeker
Kapak Tasarım: Murat "Kobra" Bozkurt

© Era Yayıncılık
İzin almadan, kaynak göstermeden,
yayınevinin, hazırlayanın ve çevirmenin
adı belirtilmeden kullanılamaz, çoğaltılamaz.

Dizgi: Era Yayıncılık
İç Baskı ve cilt: Umut Matbaası

Stüdyo İmge Minör, Era Yayıncılık Ltd. Şti. yayınıdır.
Zeynep Sultan Camii Sok. No:21 Alemdar Mah.
Cağaloğlu - 34410 - İstanbul
Tel ve Fax: (212) 512 16 36 - 512 36 76

PEARL JAM

Hazırlayan
Ozan Özhan

stüdyo
IMGE
MİNÖR

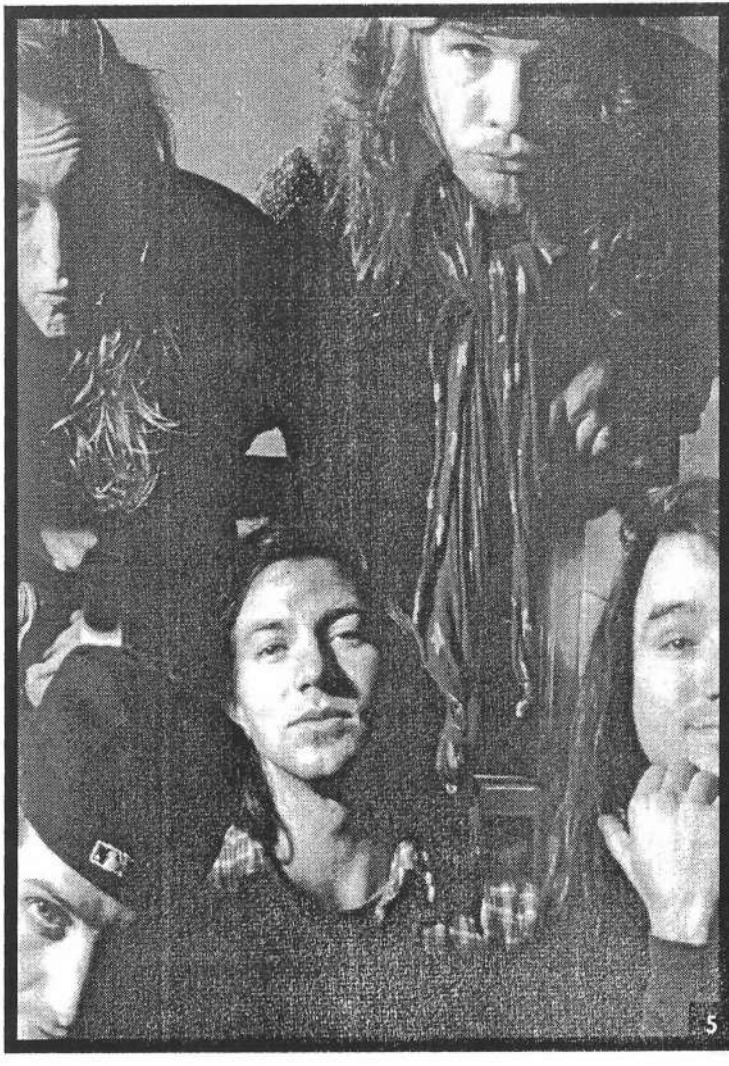

TOZLU ALBÜMLERİN ARASINDA

Bir düşünsenize... Bu, klasik bir Yeşilçam yapımı için gerekli her türlü içeriği bulunduran bir hikaye. Dram, ölüm ve nihayet gelen başarı; değişen oyuncular ve maceranın gelişimi sürekli izlettirdi kendini. Ve tabii mutlu son: **Pearl Jam** birçok yayın organınca 1992'de yılın grubu olarak gösterilir ve debut albümleri "Ten", listeleri altüst ederek altın plak kazanır. Ve burada 'Hype' ile değil, saygı duymamız gereken gerçek başarı ile karşı karşıyayız. Pearl Jam hikayesinin kökleri çok eskiye dayanıyor. Biz de her şeyin başladığı zamana, yaklaşık on yıl öncesine dönelim...

80'li yılların ortaları... Amerika, eski üçüncü sınıf kovboy filmlerinin pek de hızlı sayılamayacak aktörü Reagan'ın 'dünya şefliği'ne oynadığı ama ülkesinin ekonomik, toplumsal ve sosyal gerçekleriyle ilgilenmeye vakit bulamadığı yıllar... Sokaklarda yaşayan 'evsiz'lerin sayısı büyük bir hızla artıyor... Metrolarda yatacak yer bulunamıyor... Büyük kentler yaşanacak yerler olmak yerine zıvanadan çıkmış... ama bu sırada ortalık 'yeni dünya düzeni ideolojisi'nin vazgeçilmez mihenk taşlarından ve imajlarından olan Yuppie'lerden geçilmiyor...Kavramların sosyal içeriği eritilmiş, her şey ekonomik bir değişim aracı haline geliyor...Orta sınıf gençlerinin Amerikan değerlerine inancı azalıyor.... Düşler yitiriliyor...Kayıtsızlık ve içedönüklük gençlerin ruhunu ele geçiriyor...Ve kendilerini Yuppie abileri, ablaları gibi şık, zeki, kusursuz olmak zorunda hissetmeyen Amerika'nın 'kayıtsız kuşağı', adını Seattle'ın çöplüklerinde buluyor. Seattle, zaten Amerika'nın bütün büyük kentlerinden çok uzakta kalmasıyla coğrafi olarak da 'kayıtsız'dır, ekonomisi kerestecilige dayanır, toprakları kıraçtır; ürün vermez, kent bürokratlarla ve kerestecilerle tıka basa doludur, pek hareketli bir ekonomik ve dolayısıyla sosyal yaşamı bulunmayan kent adeta 'kayıtsız kuşağın ana kucağı'dır. Issız

Andre Wood

kent gibi ifadesiz yüzleri, yitik kentin yitik insan psikolojisi ve paspal kirli 'Loser' (Kaybeden) T-Shirt'leriyle Amerikan hayat tarzından hiçbir şey talep etmeyen slacker'lar...(Eğer bir slacker'ın kim olduğunu hiç merak etmiyorsanız, siz de zaten onlardan birisiniz!). İlk kez Douglas Coupland'ın 'Generation X' adlı kitabında betimlediği çevrelerde seslerini duyurmaya başlayan slacker'lar Seattle'dan tüm Amerika ve Avrupa'ya yayılan **grunge**'ın taşıyıcısı oldular...

Bu, caddeleri tertemiz, insanları gayet efendi, ağır, oturaklı şehirde varoluşlarını hissetmek için dünyanın onları gözardı ettiğinden daha çok, onlar dünyayı gözardı ettiler ve punk ve metal ilhamlı grunge ile kendi dünyalarını kurdular...Grunge, kendi medyasını yine Seattle'lı plak şirketi **Sub Pop**'la buldu.. Grunge'ı yükselten ve grunge'la birlikte yükselen Sub Pop'la...

YEŞİL NEHİR VE KOLLARI

İşler böyle giderken, 1984 yılında bir grup kafadarın kurduğu **Green River** adlı erken grunge/kötü wah wah/Hendrix ilhamlı Seattle ünitesi bir garajda yarının müziğinin provalarını yapı-

yordu. Grubun ilk kadrosu vokalde **Mark Arm**, gitarda **Steve Turner** ve **Stone Gossard**, basta **Jeff Ament** ve davulda **Alex Vincent** şeklindeydi. Daha sonra ayrılan Steve Turner'ın yerini **Bruce Fairweather** aldı. Bozulmuş gitarlar, 'pis' bir vokal, çöplükte bulunan imaj ve rahatsızlığı kendi içinde olan bir müzik. **Green River** hiçbir zaman büyük tecimsel başarı kazanamadı ancak yazıda birazdan rastlayacağınız grubun 'doğal mirasçıları' dışında da bugünün hemen bütün Seattle'lı grupları bu beşliden görüntü ya da ses olarak mutlaka bir şeyler ödünç almışlardır. Grubun dağılışını takiben Mark Arm ile Steve Turner, 1988'de kayıtsız kuşağın grubu **Mudhoney**'i kurdular. Mudhoney bugün Seattle Sound denilen şeyin en temel ifadesi olarak göze çarpıyor. Grubun "Super & Fuzz Big & Muff" adlı uzunçalarındaki 'Touch Me, I'm Sick' (AIDS üzerine yazılmış) adlı parçası bir garaj klasiği haline geldi ve yeni Seattle'lı guruplar için tartışmasız referans oluşturdu. Mudhoney, Sub Pop'un en sadık grubu olarak haklı bir ün kazandıktan sonra (Sub Pop için üç albüm yaptılar), geçtiğimiz yıl Reprise ile anlaştı. Yeni albümleri "Piece Of Cake" ise bekleneni veremedi ne yazık ki...Bruce Fairweather'ın 1989'da kurduğu **Love Battery**'nin ise, elindeki büyük grupları majörlere kaptıran Sub Pop, yeni bombaları olacağını söyledi. Fakat onca reklama ve iddialı açıklamalara karşın Love Battery'nin albümü müzik otoritelerinden iyi eleştiriler alamadı; ayrıca albüm de kayda değer bir satış yapamadı.

BİR GLAM RÜYASI

Green River'ın bizi ilgilendiren en önemli mirasçısı, Ament ve Gossard'ın kurduğu, Seattle müzik platformunda kendine özgü çok önemli bir yer edinecek olan **Mother Love Bone**'dur. Bu-

Mother Love Bone *(soldan) Bruce Fairweather, Stone Goassard, Andrew Wood, Greg Gilmour ve Jeff Ament. Andrew Wood şöhretin kurallarını Seatle'ın kasvetli süperstarlarından daha iyi anlamıştı. Wood seyirciyi kucaklayarak sahne şehvetiyle eserlerini yüceltmenin peşindeydi. Rock'ın saltanatını nihayet kuzeybatıda gaspeden grunge ikonalarının tam tersine, şöhretin olanca ağırlığını taşımaya hazırdı. Yeni bir* ***Marc Bolan,*** *yeni bir* ***Freddie Mercury*** *olabilirdi. Mother Love Bone, 1989'da ilk majör şirket debut'unu tamamladığında Wood kendini bir ay-çağı peygamberi tarzına sokabilirdi. Dünya bekliyordu. Fakat albümün yayınlanışının arefesinde bir iğneyle kendini öldürerek bu şansını kendi elleriyle yok etti.*

nu başarırken yanlarında gitarda **Bruce Fairweather** ve davulda **Greg Gilmour** vardı fakat en büyük pay çocuk ruhlu bir ozan olan **Andrew Wood**'undu, kuşkusuz. Müzik, Wood'a göre, sanatçının imgelemi ile yapıtı dinleyen arasında dolaysız biçimde kurulacak bir köprü olmalıdır. Bu nedenle şarkılarında, dinleyenin aklını karıştıracak, onu eserin gerçekliğinden uzaklaştırcak ayrıntılara girmediğini belirtir. Performansında yoğun bir duygu ayrımsanır. Ayrıca, Andy'nin büyük kabul gören şovları, Seattle'ın kalıtımında flanel ortodoksisi kadar glam rüyalarının da önemli olduğunu göstermiştir. Mother Love Bone, Sub Pop sınırlarını aşarak majör şirket-

lerden Polydor ile anlaşma imzalar ve ilk albümü "Apple"ı yayınlar. Çalışma, uzun zamandır yayınlanan en ilginç (şaşırtıcı) ve güçlü hard rock albümlerinden biri olarak anılır bazı eleştirmenlerce. Fakat genelde, geri kafalı müzik endüstrisi henüz Seattle'daki potansiyeli fark etmemiştir, ya da yeni yeni farkediyordur, ya da fark etmiştir de paralarını henüz o yönde harcama cesaretini gösteremiyordur, herneyse. Bunun doğal sonucu olarak Mother Love Bone da tıpkı Green River gibi ticari başarı ve şöhreti yakayalamadı, fakat Seattle kulüplerinde bol muhabbetli ve dumanlı konserler vererek şehrin en popüler grubu haline geldi. (Singles filmini izleyenler barların duvarlarındaki Mother Love Bone yazılarını hatırlayacaklar).

Bu durumda, Seattle'dan bir 'Büyük Şey' çıkması halinde bunun Mother Love Bone ya da ikinci albümü "Louder Than Love" ile en iyi heavy metal performansı dalında Grammy'ye aday olan **Soundgarden** olması bekleniyordu (Nirvana henüz bugünkü kadar önemli bir ses değildi o zamanlar). Tam da Mother Love Bone'un geleceğinin bir hayli parlak göründüğü bu zamanlarda vokalist Andrew Wood aşırı uyuşturucu alarak dünya değiştirdi. Onun bu zamansız ölümünün, bu Seattle'lı beşliyi ölümsüzleştirdiğini düşünmek ironik. Onları dinledikten sonra, her nasılsa ölümsüz olacaklarını fark etmek ise sinir bozucu...

TEMPLE OF THE DOG

Wood'un anısına arkadaşları tarafından gerçekleştirilen tek albümlük projeyi (Soundgarden'dan Chris Cornell, Andrew'un oda arkadaşıydı) duymayan kalmadı herhalde. Bu kadarını herkes biliyor, fakat bilinmeyen çok önemli ve ilginç bir ayrıntı var:

"Temple Of The Dog" bu projeye rastgele yakıştırılmış bir isim değil, Seattle'lı müzisyenlerin kendi aralarında özel bir anlamı olan bir simge, şifre. Bunun ispatı da Mother Love Bone'un "Apple" albümündeki 'Man Of Golden Words' adlı parçasının sözlerinde gizli, ki sözkonusu parça şu sözlerle açılır: 'I want to show you something, like joy inside my heart/Seems I've been living in the temple of the dog' (Sana bir şey söylemek istiyorum, gönlümdeki haz gibi/Köpeğin tapınağında yaşıyorum sanki). Köpek ve tapınak imgeleri Seattle'lı müzisyenler tarafından birkaç kez daha kullanıldı (röportajlarında ya da bestelerinde) fakat birlikte kullanıldıkları yegane parça bu. Tabii, "Temple Of The Dog"un anlamı nedir? üzerine benim buradan yapacağım yorumlar çok havada kalacaktır. Bu sorunun yanıtını ancak bu müzisyenlerden biri ile konuşma fırsatı bulabilirsek öğrenebileceğiz, sanırım...

"BİR ZAMANLAR KENDİMİ KONTROL EDEBİLİRDİM!"

Rock camiası Mother Love Bone'un geleceğinden kuşku duyuyordu. Wood, gerek albümde gerekse sahnede o denli kusursuz ve dinamik bir performanstı ki, onun yerini doldurabilecek yeni bir ön adam bulunup Mother Love Bone'u aynı frekansta devam ettirme fikri bir ütopyaydı sanki. Fakat grup bugün "Rock müziğinin tüm zamanlardaki en büyük seslerinden biri" olarak kabul edilen **Eddie Vedder** ile döndü ve bu adam gruba 'ilahi' sesinin yanı sıra şarkı sözü yazmadaki yeteneği ile yeni bir tarzı da beraberinde hediye etti. Vedder, grubun bugünkü sunuşunda çok önemli bir karakter. Bu yüzden onu biraz 'açmak' gerekiyor.

Gruba katılmadan önce Eddie, dört yıl boyunca gece yarısından sabah sekize kadar San Diego'da bir benzin istasyonunda çalıştı. "Arkadaşlarıma bir güvenlik görevlisi olduğumu söylüyordum. Benzin pompalarına göz kulak olduğum için yalan da sayılmazdı...". İşini bitirince sörf yapmaya gider, eve dönüp biraz gitar çalar veya bir hikaye ya da şarkı yazardı. "Onlara asla şiir diyemem, çünkü her zaman arkalarında bir ritm tutardım". Akşam üzeri rock kulüp-

lerine takılır, bir T-Shirt karşılığında ya da bedava, bardakilere yardım eder, önce soundcheck'i, daha sonra konseri izleyip işe dönerdi. Uyumak araya sıkıştırabildiğinde yaptığı bir şeydi. Bu sıralarda yeni bir grup kuran **Stone** ve **Jeff** de yeni seslerini arıyorlardı. Gerisi tarih: Grubun kaydettiği demo kasetin üzerine bir şeyler söyleyen Eddie, kaseti geri yollar ve kayıtları dinleyen grup elemanları aradıkları sesi (hatta aradıklarından da fazlasını!) bulduklarını anlarlar ilk dinleyişte. O hafta içinde Eddie Seattle'a gelerek grupla kayıtlara başlar. Altı günde on parça... Vedder şöyle diyor: "Yapılan sanata inanmam için önce sanatçıya inanmalıyım. Farrel, Cobain ve Ian McKaye (Fugazi) yaşadıkları gibi söylüyorlar".

Pearl Jam'in varoluşunun esası, 'birisinin' pazarda onların menfaatle doldurabileceği bir boşluk olduğunu düşünmesi değil. Varoluşlarının esası, iletişim kurma ihtiyacı, müzikleri aracılığıyla bize hayatımızla ilgili bir şey söylemektir. Müzikten başka kendisini ifade edebilecek hiçbir şeyi olmayan Eddie, içgüdülerinin ve dürtülerinin sürüklediği her yere gitmeye hazırdı parçalarında: Kendiliğinden. Eddie'nin şarkı sözlerinin manzaralarını uç derecede s*kilmişler oluşturuyor -yalnızlar, uyumsuzlar, bozguncular, dışlanmışlar, kaybedenler, ilgi yoksunu çocuklar... Amerikan nihilizminin bayraktarı Paul Westerberg bile Modern Amerika'nın kurbanlarını ender olarak bu denli içten gelen sinir bozucu bir duyarlılıkla öykülemişti.

Pearl Jam'in başarısının bir de 'sahne arkası' var. Öncelikle çok iyi bir zamanlama ile ortaya çıktılar; plak şirketleri, radyo, MTV ve basın sürekli arkalarındaydı. Bütün bunlar grubun kült favorisinden multi-platinum satışlı bir sansasyona dönüşmesindeki önemli etkenler.

Mother Love Bone dağılınca, alternatif akıma yönelen trendlerin yeni yeni yapılandırdığı müzik piyasasında büyük bir açık olacağı ve grup elemanlarının gelecekteki projelerinin çok büyük ve karlı olabileceği bütün müzik sahnesini düşündürdü. Hızlı davranan Epic, grupla albüm başına 350 bin dolar gibi bir rakama anlaştı. Genellikle müzik endüstrisinin farklı yeni seslerini Geffen bulur ve onlardan çok para kazanır, Epic ise daha gelenekselcidir. Fakat

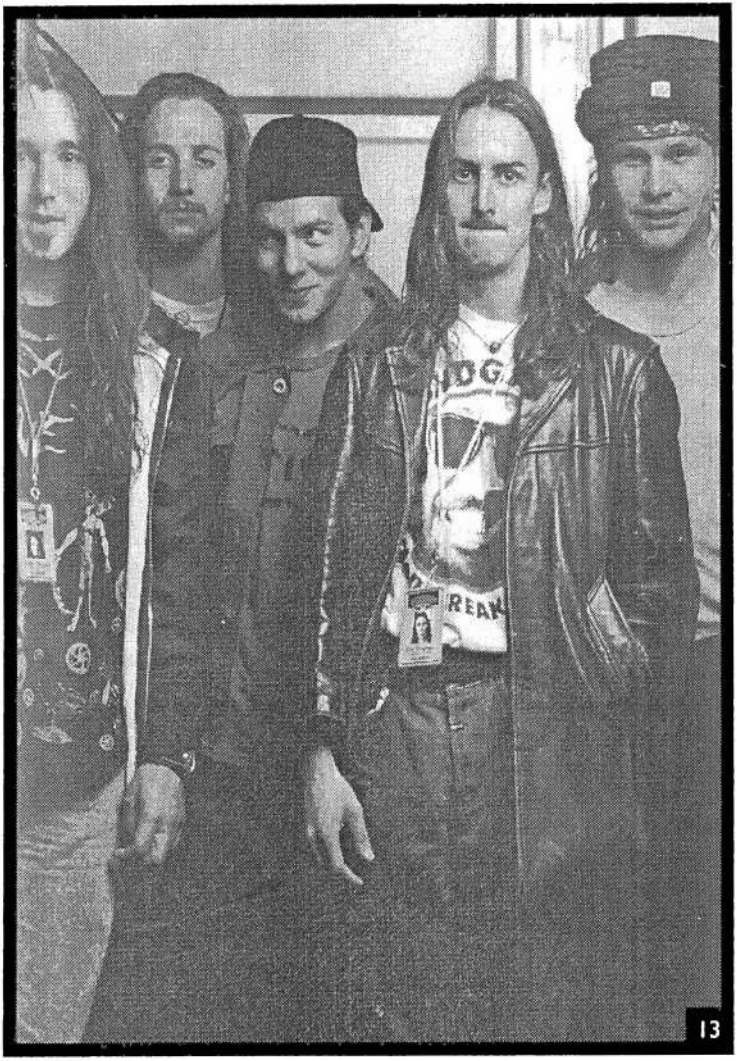

şans işte, Pearl Jam'in albümü çıkmak üzereyken Epic'te geniş çaplı bir kadro değişimi yaşanır ve bu olay yeni bir yayın tavrını da beraberinde getirir. Epic artık eski gözdeleri olan klasik hard rock gruplarına (Europe, Bonham, Danger Danger) prim vermez. Kartlarını alternatif müziğe oynar ve Pearl Jam için geniş çaplı bir tanıtım kampanyası başlatır. Öyle ki grubun ilk videosu Alive'a pek yüz vermeyen MTV müzik televizyonu Epic yöneticilerince aranır ve Alive'ın günde bir kereden fazla gösterilmesi, hatta mümkünse 'Heavy Rotation'a alınması istenir. (Her majör plak şirketinin MTV'den yılda üç kez böyle bir talepte bulunma hakkı var). Geffen Records, ayrıca son yıllarda yaptığı akıllıca anlaşmalar sonucunda piyasadaki en iddialı şirket haline gelmişti. **Aerosmith** gibi banko bir ismin dışında, **Guns'n Roses** ve **Nirvana** gibi iki ağır topuyla parsayı topluyordu. Genel yargıya göre Guns, piyasa rock'ının en çok satan isimlerinden biri ve Nirvana, alternatif akımın en büyük temsilcisiydi. Bu duruma bir cevap verilmesi gerekiyordu ve Epic bunu başardı. Pearl Jam'i patlatarak, Geffen'in ikiz para makinasına büyük bir cevap verdi. Pearl Jam, genel akım ve alternatif arasındaki sound'uyla iki tarzın da hayranlarına seslenebiliyordu ve kurşun hedefi bulmuştu. Müzik basını da başından beri grubu destekliyordu. Heyecansız grupların yarattıkları karmaşık ortamda yeni bir ses arayan müzik eleştirmenleri/yazarları, Pearl Jam'in ilk albümüne kayıtsız şartsız teslim oldular. Albüm bu gelişmelerden önce de satıyordu, fakat satışa asıl ivmeyi kazandıran, MTV'nin ve radyonun olağanüstü büyük desteği oldu. (Bütün bu söylediklerimden sonra başarılarını 'hype' olarak algılamayın sakın. Onlar yapılan işe duyulan inançla zaten haysiyetlerini ispatlıyorlar ve bu da bir şekilde 'kendi' başarılarını bulacaklarını gösteriyor zaten).

Topluluk bu birkaç dakika ile sayısız ödül kazandı, hepsi liste başarısı gösteren dört 45'lik yayınladı: Alive, Jeremy, Even Flow, Oceans.. ve plak şirketlerine şimdiye kadar onaltı milyon dolardan fazla kazandırdı. Sadece Amerika'da altı milyon civarında satan uzunçaların (Nevermind, Kurt Cobain intihar edene kadar Amerika'da dörtbuçuk milyonluk satış yapmıştı.) dünya çapındaki satışı se-

kiz milyona yaklaşmış durumda (Nevermind dokuz milyon -yine Kurt'ün intiharından önceki rakam.). Beşli, bundan sonra adetten olduğu üzere dünya çapında konserler vererek müzik endüstrisinin ve hayranlarının beklemekte olduğu yeni albümlerinin havasına girmeye çalıştı. Sonuç itibariyle bu çabaların müspet olduğu birkaç ay içinde görüldü. Pearl Jam'i sahnede izlemek unutulmayacak bir

tecrübe olsa gerek, delikanlıların kendilerini kontrol edemedikleri bir yer konserler. Her şeylerini ortaya koydukları, çalacak güçleri kalmasa da çalmaya devam ettikleri, sanki çalmalarına yardım eden tarifsiz bir güçten destek aldıkları, yoğun duyguları ile kendi alemlerinin harmanı oldukları bir yer. Gruplar vardır, haklı olarak 'konser grubu' olarak anılırlar. Ve Pearl Jam, sahnede teypte olduğundan çok daha anlamlı. Eddie, "şovlarımız sırasında ön taraflardaki çocuklara bakınca hâlâ kendimi görüyorum" diyerek olayın tam bir formülünü açıklıyor aslında. Popüler müzik tarihinde seyirci ile ilişki ve adrenalin alışverişi açısından çok özel bir yeri olan bir gruptur Pearl Jam. Bir yandan enerjisini kalabalıktan alır, konserler seyircinin katılımı ile içiçe geçer, öte yandan topluluğun ve özellikle önadamlarının karizması yüzünden sahne ile koltukların uzaklığı daha da artar.

Pearl Jam rekor geleneğini bozmadı yeni albümde. Yayınlanana kadar ismi bir muamma olan ve sayısız kez değişen albüm sonunda "Vs" adında karar kılınarak yayınlandı ve piyasaya çıktığı hafta Amerika'da 980 bin adet satarak grubun rekorlar kitabında sadece bir yenisi olarak yerini aldı. Üstelik beşli, çalışma yayınlanana kadar doğru dürüst bir tanıtım kampanyası yapılmasına bile karşı çıkarak plak şirketi ile ters düşmeyi göze almış, dahası albümdeki parçaların hiçbirine klip çekmeyeceklerini açıklamıştı. Daha da ileri giderek, İngiltere 45'likler listesinin sahteliğini protesto etmek amacıyla 'Go' single'ını listede belirli bir yerde tuttular. Epic Records binasındaki yöneticilerin bu olaydan sonra saçlarını başlarını yoldukları söylenir. Neyse, albümün içeriğine dönelim. Öncelikle grup asla kendini tekrarlama hatasına düşmedi. Bu beş adam 1,5 yıl kadar önce müzikal açıdan çok iyi buluşmuşlardı, aradan geçen zaman içinde artık birbirlerini çok da iyi tanımışlar. Albüm kesinlikle senesinin en kayda değer (ilginç) çalışmalarından biri ve tam da Yeni Dünya'nın deliliğe yakın hastalıklı sesi. Baştan sona bir yolculuk, üstelik bu kez tribin içimini kolaylaştırmak için albümün başında ve sonunda Woodoo stili introlara da ihtiyaçları yok.

Albümden çıkan ilk single olan açılış parçası 'Go', enerjinin resmi: Konser dinamizminde, akışkan, yakalayıcı, funk'la bezen-

miş yeni bir tarz. Ağlayan akustikleri ile 'Daughter', grubun geleneksel ilgilerinden problemli çocuklar üzerine oldukça kırılgan ve cazibeli bir parça. 'Glorified G', 'Rear View Mirror' ve 'The Elderly Woman Behind The Counter', REM'i çağrıştırıyor yoğun olarak. (Pearl Jam ile REM'in benzer yönlerinin görünen farklılıklarından daha fazla olduğu söylenebilir).

Söylencesel anlatımıyla albümün dramatik zirvelerinden 'Dissident', aranan siyasi bir kaçak ile onu saklayan aşık bir kadının hikayesi. Vedder: "Dissident, siyasi nedenlerle hükümet tarafından aranan bir kaçak ile onu saklamayı teklif eden bir kadın üzerine. Birlikte yaşadıkları süre içinde birbirlerine aşık oluyorlar. Fakat kadın böyle bir sorumluluğu taşıyamıyor; onu ele veriyor ve hayatının geri kalanını suçluluk duygusu içinde, yaşamına anlam kazandıran

biricik şeye ihanet etmiş olma gerçeğiyle sürdürmek zorunda kalıyor. Bu da parçanın trajedisi".

Albümün en uzun parçası, sallanan Afrika davulları ile enigmatik bir bass üzerine kurulu ve Eddie'nin sanrısal vokalleriyle taçlandırılmış 'W.M.A.' (White Male Armed, White Male American ya da White Male Asshole -anlam, grup elemanlarına göre değişiyor). İlk albümden alıştığımız klasik Pearl Jam soundundan köktenci bir kopuşu işaret ediyor. Hikayesi ise ilginç: Yeni albümün kayıtları sırasında bir akşamüstü Eddie hava almak için Seattle'da turlamaya çıkmış. Diğer elemanlar bir şey üzerinde çalıştıklarından acelesi de yokmuş. Parkın yakınlarına geldiğinde birisinin ona el salladığını görüp selam vermek için yanına gitmiş. "Tanıdığım biriydi. Evsiz falan da değildi, sadece parkta takılıyordu. Zaten birçok insan takılır orada. Muhabbet etmek için yanına oturdum. Evvelki gece stüdyoda sabahlamıştık ve birkaç gündür yıkanmıyordum; harika görünmüyordum yani. Üzerimde de paspal ve kirli giysilerim vardı. O sırada yanımıza iki polis geldi. Seattle'daki polisler motorsikletleriyle şehri turlayıp, 'cool' görünmeye çalışırlar. Beni hiç takmadılar ve arkadaşımı tartaklamaya başlardılar. Benimle karşılaştırıldığında arkadaşım oldukça saygıdeğer biri gibi görünüyordu. Fakat benimle değil de onunla uğraşmaları beni çıldırttı ve birden onlara giriştim. Bir hayli tartaklanmıştım. Çıldırmış gibiydim, gerçekten çok öfkelenmiştim. Hemen stüdyoya döndüm, oradakiler parçanın iskeletini oluşturmuşlardı. Çalmakta oldukları parçanın üzerine spontane olarak sözleri yazdım".

"Kör oluncaya dek güneşin batışına bakacağım /Fikrimi değiştirmeyeceğim, yönümü değiştirmeyeceğim". Bir oranda atmosferik olan kapanış parçası 'Indifference'dan alındı bu dizeler. Eddie'nin içsel çatışmalarıyla ilgili olduğu çok açık, fakat bütün harika şarkılar gibi kendinizi vererek dinlediğinizde kolayca size ait olabiliyor.

Sonrasında bir kez daha stüdyoya ve içsel sorgulamaya dönüş. Dört duvar arasına kapanma ve kendilerini sağarak sağaltıyı arama. Ve Eddie bu arada evlilik olayını da aradan çıkarıyor, Kurt Cobain'in komaya girdiği Roma'da uzatmalı sevgilisi Beth Liebling ile dünya evine giriyor.

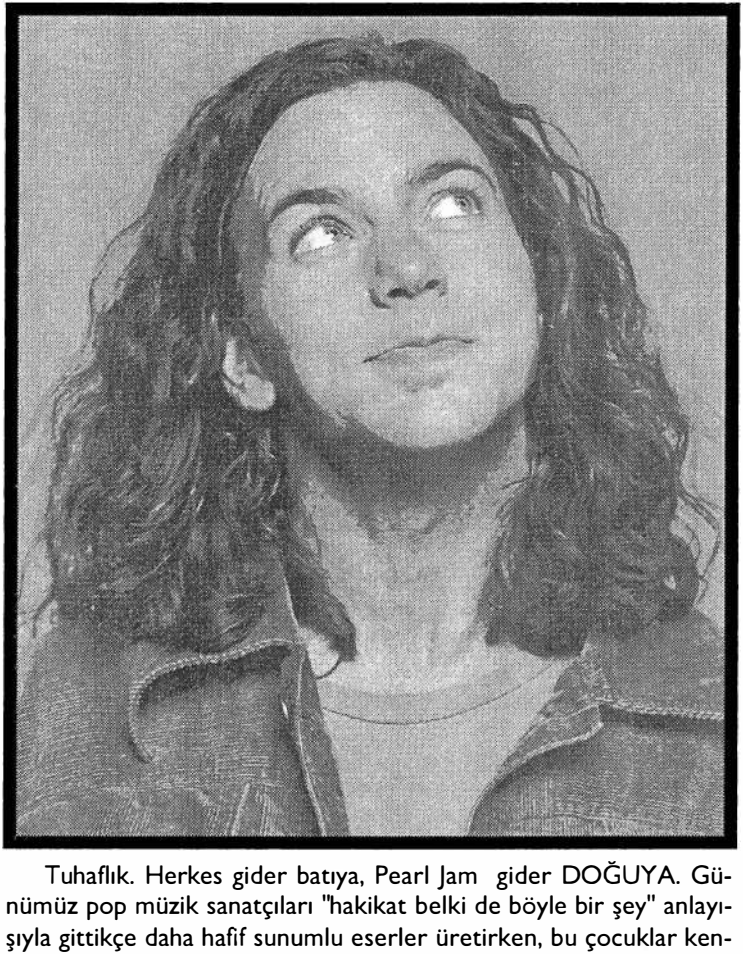

Tuhaflık. Herkes gider batıya, Pearl Jam gider DOĞUYA. Günümüz pop müzik sanatçıları "hakikat belki de böyle bir şey" anlayışıyla gittikçe daha hafif sunumlu eserler üretirken, bu çocuklar kendilerince "bu oyun hâlâ devam ediyor" diyerek rock müziğin 1995 karşılığını icra ediyorlar belki de. Geçtiğimiz yaz Amerika'da vuku bulan **Woodstock 2** festivali katılanlar kadar katılmayan-

ları da etkilemiş görünüyor (Pearl Jam, dinleyici kitlesini oluşturan Slacker gençlerin "Giriş 135 $. Hippiler 68 ruhu teranesi ile sırtımdan para kazanıyorlar" diye feryat ettikleri festivale katılmadı.).

Beşli, albümü inanılmayacak kadar kısa bir sürede kaydetmiş. Sonuçta ilk iki çalışmaya göre daha derinlikli, daha entellektüel bir çalışma çıkmış ortaya. Ve en az önceki albümleri kadar içtenlikli. Bu albümün, ötekilerden bir farkı da hazmedilmesi daha zor, tekrarlı ve ısrarlı dinleyiş isteyen bir şey olması. Doğallıkla eleştirmenlerden bol övgü toplayan çalışmanın açıkçası öncekiler kadar iyi bir satış grafiği çizeceğini tahmin etmiyorum. Topluluğun tarzında belirgin bazı değişiklikler kulağa çarpsa da onların albümlerini tamamlanmamış bir kitabın sayfaları gibi görmek en doğrusu belki de. Hikaye devam ediyor ve elemanlar doğal bir gelişme/değişme gösteriyorlar. Bize de gittikçe daha enteresan gelen bu ne zaman tamamlanacağı belli olmayan kitabın olabildiğince kalın olmasını dilemek düşüyor.

"Vitalogy"de çaresizlik, öfke, ölüm, intihar, şüphe, korku, nefret, zıvanadan çıkma, anlamsızlık, saplantı gibi geleneksel Pearl Jam ilgileri olan garip insanal yönelimler var. Grubun neden bu tip hastalıklı konularla ilgilendiği gibi bir soru sorulabilir. "Vitalogy" bu soruya birbirinden güzel 14 yanıt veriyor. Yaşadıkları hayat bu! Yeni dünyanın kayıp bölgelerinde kültürel bir gezinti. 'Aye Davanita' ve 'Bugs'da köylü siyahların trajedisi, üstelik zydeco eşliğinde. Aslında bu 3.5 dakikalara bildiğimiz anlamda "şarkı" demek belki de hata olur. Eddie'nin tecrübeleriyle doğru orantıda bilgeleşen şiirlerinin üzerine oturtulan ezgilerle beşli modern koşmalar yaratmış adeta. Eddie'nin şiirleri yer yer sevgiliye bir solukta yazılan ateşli aşk mektuplarını, yer yer son soluklarda umutsuzca kaleme alınmış intihar mektuplarını çağrıştırıyor. Albüm ise dinleyiciye sanki bir anda doğaçlama kaydedilmiş hissini veren fakat aslında üzerinde çok düşünülmüş bir uzunçalar. Ya da yaşamlarını sanatlarının içinde eritmiş oldukları için çok fazla düşünmeye gerek kalmamış, zaten albüme kendilerini kaydetmişler.

Eddie artık evli ve olgun bir adam. Olaylara dışarıdan bakabilmeyi beceriyor. "Bu dünyada huzuru bulamamak...

Bazıları yaşamak için ölürler." dizelerinin sebebi ve anlamı çok açık. Şöhret oyunun kurallarını çözmek zor. Rahmetli belki de bu yüzden delirmişti. Pearl Jam video klip yapmıyor. Turneye çıkıp kendini sömürtmüyor. Topluluk, Ticketmaster ile bilet fiyatlarında anlaşamayarak turneyi iptal etti ve şirket ile mahkemelik oldu.(Ki Pearl Jam mahkemeyi kazanırsa, bu, müzik endüstrisinde küçük çaplı bir devrim demek.) Eddie okul yıllarında kendisini döven tiplerin, bugün konserlerinde en ön sırada kendisine eşlik ettiğini biliyor. "Ben şarkılarımı bu insanlar için mi yazıyorum?" diye düşünebilir, gayet doğal. İstediği Sharon Stone'un, Sliver'da "Pearl Jam'e iki biletim var." demesi miydi, hiç sanmıyoruz. Fakat, "gerçekliğin" fantezilerden ibaret olduğu, bu post-modern ülkede kaderleri belli gibiydi. Amerikan toplum yapısının birinci elden marifeti olan, her türlü toplumsal muhalefeti bir ticari dönüşüm aracına çevirmesi yeteneğini unuttular herhalde. Seçici davranmak istemesi de gayet doğal. Tüm bunlar albümün ağırlığını açıklıyor.

Size anlamsız gelebilir ama yazıyı şöyle bitirmek geliyor içimden:

Amerika'ya hoşgeldiniz!, endüstri köpek balıklarının bu ülkenin ilk çizgi roman kadın katil kahramanı Aileen Wauco'nun etrafında dönüp durduğu; daha henüz yakalanıp idama mahkum olmamışken bütün film haklarını satın alma önerileriyle karşılaştığı bu ülkeye; kendini Mesih ilan eden insanların kendi İncil'lerini yazdığı bu ülkeye!

Zor zamanlar, garip günler!

PEARL
JAM

[redacted]STONA GOSSARD

Seattle'lı punk/thrash grubu Green River'da, şu anda Pearl Jam'de birlikte çalıştığı bassçı Jeff Ament ve Mark Arm ile beraber çalıştıktan sonra, Mother Love Bone'a katıldı. Mark Arm, şu anda Mudhoney'de vokal yapıyor. İkinci grubunda Ament de vardı. Vokalist Andrew Wood aşırı dozda eroinden ölünce, 1990'da gruptan ayrıldı.

Andy'den sonra uzunca bir süre hiçbir vokaliste ısınamayan Gossard, Eddie Vedder ile tanışınca yeniden çalışma isteği ile doldu. Sahnede gitar partisyonlarını çalarken bunları ağzı ile tekrar eden Gossard, grubun en uyumlu elemanı.

JEFF AMENT

Montana'da küçük bir kasabada büyüyen Ament, liseden sonra Seattle'a taşındı. Genç sanatçılar ve transseksüellerle dolup taşan lokantalarda çaldı ve gözleri şehrin yaratıcı yönünü görmeye başladı. Bu arada bir sanat öğrencisi onu basketbol için zorlasa da, ısrarla bass dersleri almaya başladı, çünkü artık bu işi profesyonel olarak yürütme kararı vermişti. Diğer yandan, çaldığı albümlerde kapakları o yapıyordu. Daha sonra Pearl Jam'e katıldı. Turnelerde, kendi içine kapanan Ament, turne sonunda, dağ bisikleti ile saatlerce dolaşıp, yorgunluğunu atıyor.

MIKE McCREADY

11 yaşından beri gitar çalan, 15-16 yaşında iken Iron Maiden tarzı metal yapan Shadow adlı grup ile profesyonelliğe yönelen McCready, çalışması gerektiği için okulu bıraktı. Bu sayede girdiği müzik piyasası içinde, birçok insanla tanıştı. Ardından da Mother Love Bone'a katıldı. Daha sonra Temple Of The Dog projesi içinde

soldan: Stone Gossard, Dave Abbruzzese, Eddie Vedder, Mike McCready ve Jeff Ament

yer aldı. Küçüklüğünde arkadaşları ile hep Kiss'e katılmayı hayal eden McCready, bir Halloween bayramında da Peter Criss kılığına girmişti (Peter Criss, Kiss'in ilk davulcusu). Keith Richard, Johnny Winter ve Steive Ray Vaughan etkisi altındaki gitarist, Amerika'da bugünkü en iyi grubun Soundgarden olduğunu söylerken, hâlâ Pink Floyd plaklarını dinliyor.

DAVE ABBRUZZESE

Dallas'ta kız arkadaşı ve kedisi ile birlikte yaşarken, Dr. Tongue adlı bir grupta çalıyordu. Ama daha çok, stüdyo müzisyenliği üzerine yoğunlaşmıştı. Bu arada Matt Chamblerlain (Pearl Jam'in ikinci davulcusu) ile tanıştı ve Pearl Jam'e katılması için bir teklif aldı. Çünkü Chamberlain, her gece Pearl Jam ile çalmayı Mike Tyson ile dövüşmeye benzetiyordu ve daha kolay bir iş arıyordu. Önce bu teklif kabul etmeyen Abbruzzese, Eddie ve Jeff ile telefonda konuştuktan sonra grup ile deneme provası yapmaya karar verdi. Gruba girme kararı verdiğinde ise, tamamen özgür olma ve baskı ile çalmama sözü aldı.

NE DEDİLER?

Pearl Jam röportaj vermekten kaçabildikçe kaçıyor. Eddie Vedder mevzuyu şöyle görüyor : "Yaşadığımız toplumda medyanın etkisi o kadar güçlü ki artık dürüstlüğün peşinden gitme gibi dertleri kalmamış. Duyarlılığı da kalmamış. Çok başka dertleri var medyanın. Tüm yaptığı sanatın hakikatini, olayların gerçekliğini saptırmak, göstermek istediği şekilde vermek. Eğlenceli fakat dengeli bir habercilik yerine her şeyi inanılmaz bir şekilde nispetsiz hale getiren bir anlayışı var."

Eddie Vedder Amerika'lı. Dünyası bizimkinden ve hatta Avrupalı'lardan çok daha fazla medya baskısı altında. Ve O, dünyanın en büyük rock gruplarından birinin solisti. Harika bir medya hedefi. Dedikodu, spekülasyon, yanlış yorumlama, abartma, çarpıtma. Sadece müzik yapmak bunlarla uğraşmaktan çok daha kolay (O halde biz gazeteciler, müzisyenlerden daha değerliyiz.)

"MTV Ödül Töreni sırasında mikrofonu elime aldığımda şunları söyleyebilirdim: Şimdi dikkatinizi çektiğime göre çocuklarınızı dinlemeye başlayacak mısınız? Lütfen gözlerinizi, kulaklarınızı açın ve kendinize bu kadar zaman harcamaktan vazgeçin. Çocuklarınıza biraz zaman ayırın, onlara güvenin. Dünyalarına girmeye çalışın.. Bunları yapacaklarına onları küçük bir hastaneye teslim ediyorlar. Eğer çocuk tedaviye en ufak bir karşılık verirse, "benim hiçbir problemim yok. Ailem beni çok seviyor. Ben iyi bir çocuğum." cümleleri telkin edilir ona."

Birçoğunuzun Pearl Jam dışında yan projeleriniz var. Bu uğraşlarınızın sizin için anlamı nedir ve esas grubunuzdaki rolünüzü nasıl etkiliyor bunlar?

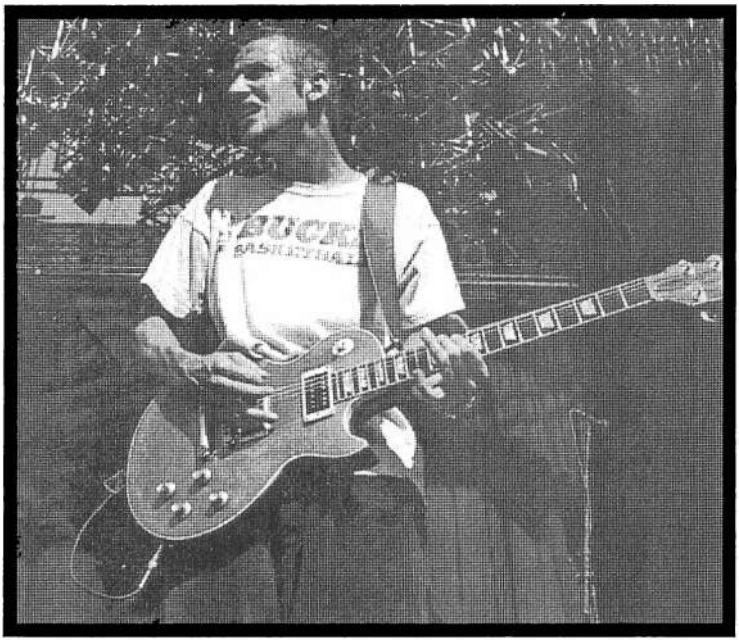

Gossard: Bu tür yan projelerin en iyi tarafı şu bence: Her yeni albümde yeni bir şey öğreniyorsunuz. Shame'de birlikte çalıştığım müzisyenlerden öğrendiklerim ile Pearl Jam'e olan katkım daha da artacak. Yanısıra Shame deneyiminden bir hayli keyif aldığımı söyleyebilirim. Ruhumdaki bir başka yanı ortaya çıkardı Shame ve onu tanımamı sağladı. Zaten funk tarzına oldum olası bir sıcaklık duymuşumdur. Geriye dönüp baktığımda ise yaptığım bu "ayrık otu" çalışmayı neşeyle anıyorum.

Pearl Jam'e katılmadan önce enteresan bir yaşamınız olduğu artık herkesin dilinde. Eski Red Hot Chili Peppers davulcusu Jack Irons'un size bir davetiye vermesiyle, "bir gün bir davetiye aldım ve hayatım değişti" diye sağda solda geyik yaptığınız söyleniyor. Bu konu hakkında da-

ha önce etmediğiniz birkaç laf duymak isteriz sizden.

Vedder: Sonrasında hatırladığım, Seattle'da bu muhteşem grubun bir parçası olarak stüdyoda olduğum. Tüm zamanların en iyi albümlerinden "Temple Of The Dog"un vokallerine katkıda bulunmam istendi. Düşünebiliyor musunuz? Çok değil, Ekim 1990'da Gathering Of The Tribes dizisi konserleri dizisi bünyesinde Soundgarden'ı izlemiştim. Bir sörfçü ve Soundgarden hayranıydım. Ve şimdi onlarla birlikte çalışıyorum. Bütün bu olanlar inanılmaz, gerçeküstü bir deneyim.

En son sormak hatta hiç sormamak istediğim soruyu sormak durumundayım. Kadim dostunuz Andrew Wood'u bugün nasıl hatırlıyorsunuz? Ölümünün sizi çok yıprattığını biliyorum ve emin olun acınızı anlıyorum. Fakat Wood'un ebediyen yaşaması için sizin, onun hakkında yapacağınız, onu şahsen tanımayan bizlerin asla bilemeyeceği yorumlar çok önemli.

Ament: Sanırım Andrew Wood bir evangelist gibi davranıyordu. Nasihatçi rolündeydi. Herkesi kendi kişisel küçük kilisesine getirmek ve düşüncelerini paylaşmak istiyordu. Hayatındaki ona acı veren ayrıntılardan kurtulmak için uyuşturucularla içli dışlı oldu. Altın vuruşunun zamanlaması tek kelimeyle acı vericiydi çünkü dört aydır temizdi. Yaşaması için birçok sebep vardı; bir

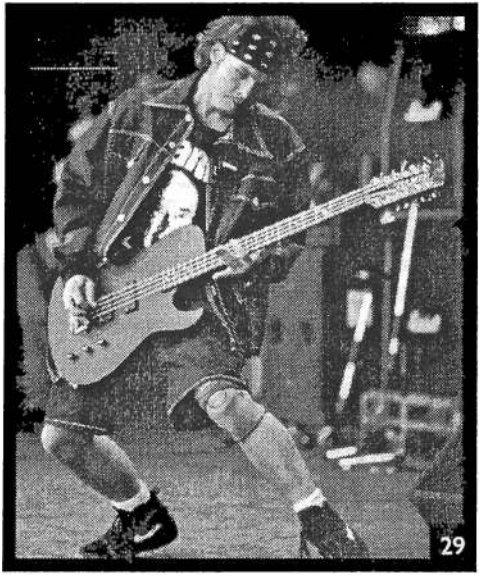

o kadar da temiz olması için. Bir bağımlının yaşamına yakından tanık olursanız "sırttaki maymunun" korkunç cazibesinden gelen gücünü anlıyorsunuz.

Ben kendimi bildim bileli gazetecilik işinin içindeyim. Sayısız büyük müzisyenle tanışma ve konuşma fırsatım oldu fakat açıkçası müzik endüstrisinde sizin kadar kendi kurallarıyla oynayan bir başka grup görmedim. Bilet fiyatları meselesi yüzünden Ticketmaster gibi dev bir firmaya çektiğiniz rest unutulacak türden değil. Neden mesele haline getirdiniz bu bilet fiyatlarını? Fazla para battı mı? Derdiniz neydi sizin?

Gossard ve Ament: Pearl Jam'in en sadık hayran kitlesinin çoğu günümüzde bir konser için genellikle fiks fiyat olan 50$ ya da daha fazlasını ödeyecek durumu olmayan teenager'lardan oluşuyor. Grubumuzun popülaritesine bakarsanız, bilet fiyatlarını maksimum düzeyde de tutsak şüphesiz yine konserlerimizi kapalı gişe veririz. Bu aşikar. Hayran kitlemizi de göz önünde bulundurarak konserlerimizi dinleyicilerimize bilinçli olarak mümkün olan en düşük fiyattan izlettirmeyi amaçlıyoruz. Dahası maddi yetersizlikten ötürü bizi sahnede izleyemeyen bir dinleyicimizin konseri izleyen bir arkadaşından hüzünle dinlemesi ve Pearl Jam'i sahnede görmenin hayatının en önemli takıntısı haline gelmesi örneği ürküttü bizi. Gruptan kimse cebi delik günlerini unutmadı henüz. Bütün bu sebeplerden ötürü, biz kendi konserlerimizde bilet fiyatlarını maksimum 18$ olarak kararlaştırdık. Amacımız vergisi, ek masrafları vs. ile bir P. J. konserini 20$'a izlettirebilmek.

"Bir zamanlar kendimi kontrol edebilirdim" gibi şarkı sözleri yazan birine saygı duymak gerektiğini düşünüyorum. Geçen yıl bu "bir zamanlara" ait olmayan bir vaka yarattınız. Malum konser olayını kastediyorum. Gerisini sizden dinliyoruz.

Vedder: Stockholm konserimizden bir gün önce.. Harika bir konserdi. Hatırladığım kadarıyla bizden önce sahne alacak bir açılış grubu yoktu. Sahne ekibinden bir delikanlıyı sahneye çık-

maya ikna ettik. Mikrofonu eline aldı ve bir Bob Marley parçasını söylermiş gibi yaptı. Ben anfilerin arkasında akustik gitar çalıp şarkıyı söylüyordum. Herkes sesin ona ait olduğunu sanıyordu. Sonra ortaya çıkıp birkaç şarkı söyledim ve hemen ardından grup sahneye geldi. Çok iyi bir performanstı. Seyirciyle gerçekten bir şeyler paylaştığınıza inandığınız konserlerden biriydi. Konserden sonra backstage'e geçtik ve davulcumuz Dave çantasının odada olmadığını söyledi. Ona sakin olmasını, çantasının odada bir yerlerde olması gerektiğini söyledik. Sonra kendi eşyalarımı aramaya başladım. Benim malzemelerimde kayıptı. Deliye döndüm. Kaybettiğim şeylerin en önemlisi iki adet kompozisyon defteriydi. Birinin içinde bütün şiirlerim ve şarkı sözlerim vardı. Diğeri ise... çok kişiseldi. Biliyorsunuz ben liseyi asla bitirmedim. Bu yüzden hep kendi kendimi eğitmem gerektiğini düşündüm. Coğrafya, dilbilgisi ve tarih gibi konulardan, turnedeyken okuyup öğrendiklerimi bu deftere yazıyordum. Kimse için pek bir anlamı olacak bir defter değildi anlayacağınız. Fakat benim için değeri büyüktü. Ve götoşun biri çaldı onu. Kendimi kaybetmiştim. Çalınan defter benim için eşsizdi. Görüyorsunuz, sahneye çıkıp her şeyinizi verdiğinizi sanırsınız ama hep daha fazlasını isteyen birileri vardır. Ve eğer veremeyeceğiniz bir şey varsa onu da çalarlar. Roskilde Festivalinde bu ruh halinde çaldık. Bilirsiniz, ben bazen kendimi kontrol edemiyorum.

Fakat bir süre sonra sakinleşiyorsunuz..

Vedder: Evet, bir süre sonra. Evveleski kontrolü kaybeder ve yatışırım.

Kişisel tercihi sorulduğunda Kurt Cobain grubunuzdan hiç haz etmediğini söylemişti, nedir bu Nirvana çekişmesi?

Vedder: Biliyor musunuz, geçtiğimiz yıl bizimle yapılan hemen her röportajda ikinci soru ' Nirvana elemanlarını tanıyor musunuz, nasıl adamlar, müzikleri hakkında ne düşünüyorsunuz?' şeklindeydi. Gerçek şu ki hiçbirimiz onları pek tanımıyoruz. Ben şahsen Kurt ile bir iki kere ayaküstü konuştum. Onları sahnede izledik ve birkaç yıl önce Krist ile Seattle'da bir içki sofrasında tanışıp muhabbet etmiştik. Fakat dediğim gibi onları pek tanımıyoruz. Bu yüzden bu

ısrarcı ve bıktırıcı soruya verebildiğimiz tek cevap "Eeee, plaklarının gerçekten çok iyi olduğunu düşünüyoruz." idi. Ama takdir edersiniz ki, başkasının müziği hakkındaki sorular kendi müziğiniz hakkındaki sorulardan fazla olunca rahatsız edici bir hal alıyor. Onların da aynı sorulara maruz kaldıklarını tahmin ediyorum. Ve yatağın sol tarafından kalktıkları bir gün bu soruyla karşılaştıklarında hakkımızda iltifat dolu sözler söylemezlerse pek de haksız sayılmazlar. Belki daha iyi bir gününde aynı soruya daha iyimser bir cevap verir.

Hepimiz yorulduk, bu yüzden son soruyu çok kısa tutuyorum: Röportaj?

Vedder: Sanırım birgün röportaj vermeyi bırakacağım. Çünkü konuyu çarpıtabilir bu röportaj meselesi ve bunun olmasını istemem. Esas olan müziğinizdir. Eğer günün birinde 'daha fazla röportaj yok' dersem, insanlar bunu bir tavır olarak algılamamalı. Demek istediğim, ben 15 yıl kadar önce kendimi ifada etmenin en güzel yolunu buldum. Merak eden insanların tek yapması gereken müziğimiz ile ilgilenmeleri. Çünkü vermek istediğimiz her şey orada. Ayrıca bu şöhret oyunu korkutuyor beni, hem de çok. Yani.. birden sokaklar aynalarla doldu sanki. Dergilerin kapaklarında yüzümü görmek tüylerimi ürpertiyor. Bence bir müzisyen hakkında ne kadar az şey bilirseniz o kadar iyi. ihtiyacınız olan her şey müziğin içinde.

MOOKIE BLAYLOCK'TAN PEARL JAM'E

➤ Grup ilk olarak **Mookie Blaylock** adını aldı, ki bu NBA ligi basketbol takımlarından New Jersey Nets'de oynayan bir basketbolcunun adıydı (Jeff Ament'in sürekli giydiği Nets T-Shirt'ünü nasıl hatırlamazsınız?). Bu ismi seçmelerinin sebebi ise adama olan hayranlıklarının yanı sıra ilginç bir rastlantının ürünü; Blaylock'un kartviziti grubun demo kasetinin kapağına sıkışmış ve grup bu 'isimsiz kahraman'ın adını kullanmanın hoş olacağını düşünmüş. Albümlerinin adı olan "Ten" ise, Blaylock'un forma numarasıydı. Bu arada Eddie'nin kızılderili olan büyükannesinin adı Pearl imiş.

➤ Grup, bugün artık efsaneleşen sahne şovlarına, hemşerileri Alice In Chains'e alt grup çıkarak başladı.

➤ Gitarist Stone Gossard'ın Seattle'dan arkadaşlarıyla birlikte gerçekleştirdiği "Temple Of The Dog" vari tek albümlük bir projesi var, o da Brad (kesinlikle daha mutlu zamanlarda yapıldığını söyleyebilirim). Funk ve blues motifleri taşıyan çalışma Pearl Jam soundundan çok uzak ve Gossard'ın değişik bir yanını gösteriyor.

➤ Geçtiğimiz Şubat ayında vuku bulan bir Doors Tribute konserinde (Doors Anma Konseri) grubun kalan elemanlarının yanında Morrison'in mikrofonunu Eddie tutuyordu.

➤ Grup şu andaki davulcusu Davi Abbruzzse'den önce Dave Krusen ve Matt Chambberlain ile çalıştı.

➤ Eddie, Pearl Jam'e katılmadan önce Bad Radio adlı gruptaydı. Yeni albümleriyle ilgili birkaç not: Çalışmanın adı için Mi-

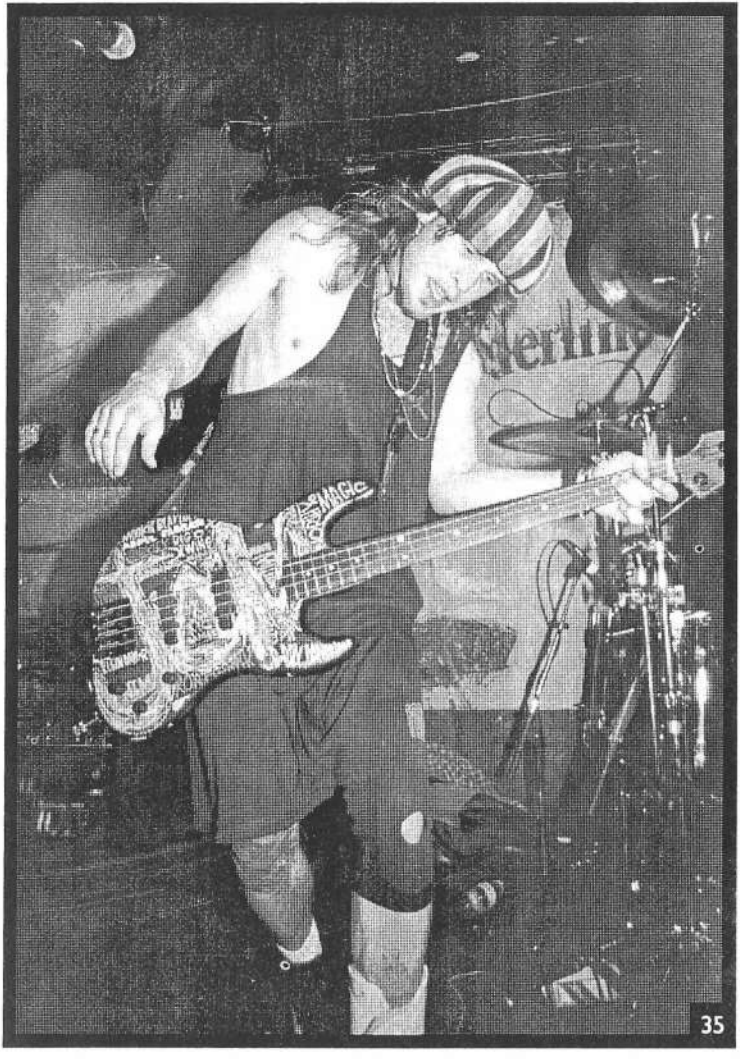

ke McCready'nin önerisi **A Shark In Blood Waters**, Jeff'inki **Paul's Dead**, Eddie'ninki ise **Al** idi (Aleister Crowley'nin Al'ı). Sonra **Five Against On**e olmasına karar verildi ancak en sonunda "Vs" olmasında birleştiler.

Ama bunun da ilginç bir hikayesi var: Time dergisi geçmiş sayılarından birinde Pearl Jam'i Nirvana ile karşılaştırarak "Pearl Jam vs Nirvana" (Pearl Jam Nirvana'ya karşı) başlıklı bir yazı yayınlamıştı ve yazıda Nirvana'nın Kurt Cobain'i ile Eddie Vedder'ı öpüşürken gösteren bir de fotoğraf kullanmıştı. Grup bu fotoğrafı da albüm kapağı olarak kullanmayı düşünüyormuş.

➤ "I don't need no mom and dad" (Ana babaya ihtiyacım yok). MTV Müzik Ödülleri töreninde sahnede Jeremy'yi seslendirirken Eddie'nin doğaçlama eklemesi bu. Eddie'nin şarkı sözleri genelde kişisel ve otobiyografiktir. Bu yüzden Jeremy'nin aslında Eddie ya da Eddie'nin kardeşi olduğu yollu söylentiler çıktı. Doğru olabilir, çünkü Eddie gerçek babasının kim oyduğunu uzun süre bilmedi (babası dikkat çekmemiş bir şarkıcıymış. Bkz: Alive). Bence adam parçanın mood'una çok iyi giriyor.

➤ Bu kadar yazdıktan sonra favori Pearl Jam şarkımı belirtmeden geçmek istemem, tabii ki kırık kalpli **Black**. Parçanın elemanlar için de özel bir şarkı olduğunu not düşmemiz gerekiyor. Plak şirketleri Black'i basmak istediğinde Vedder buna karşı çıkmıştı. Şimdiye kadar da Black 45'lik olarak çıkmadı. Üstelik söylentiye göre Vedder o kadar ileri gitmiş ki hayranlarının bu şarkıyı sokaklarda söyleyerek ağızdan ağıza dolaşmasını bile istemiş.

➤ Eddie Vedder artık derin bir huzursuzluk duyduğu röportaj meselesine kendince şöyle bir çözüm getirdiğini açıkladı: Elinde birkaç gazeteciye ait olan telefon numaralarından herhangi birini istediği an arayıp avını hazırlıksız yakalayacak ve doğal bir telefon röportajı yapacak.

➤ Pearl Jam çok iyi insanlardan oluşuyor. Hepsi de yaşadığımız gezegenin sorunlarıyla yakından ilgili ve ellerinden gelen yardımı ardlarına koymuyorlar. Birkaç örnek vermek gerekirse, Vedder Nisan 1993'de L7 ile birlikte Bosna'da zorla ırzına geçilen kadınların başına gelenleri protesto etmek için sahneye çıktı. Aynı yıl Surfrider Foundations adındaki bir çevre koruma derneği için önceden duyurulmayan bir konser verdiler. Kadınların kürtaj haklarını destekleyen bir dizi konsere çıktılar .

➤ Pearl Jam'in her konseri ayrı bir vaka. Ama en önemlisi belki de matrak olmaları. Konserde kurulan monitörde oyuncaklar görmeniz olası. Eddie, tabii ki konserde aklına gelen en çılgın şeyleri yapmaktan kendini alamıyor, parmaklıklara tırmanıp seyircilere kırmızı turp atmak ya da sahneye şeytan maskesiyle çıkmak gibi. Ve unutmayalım, bu adamlar ikinci albümlerinin kapağını koyunla süsleyen grup işte.

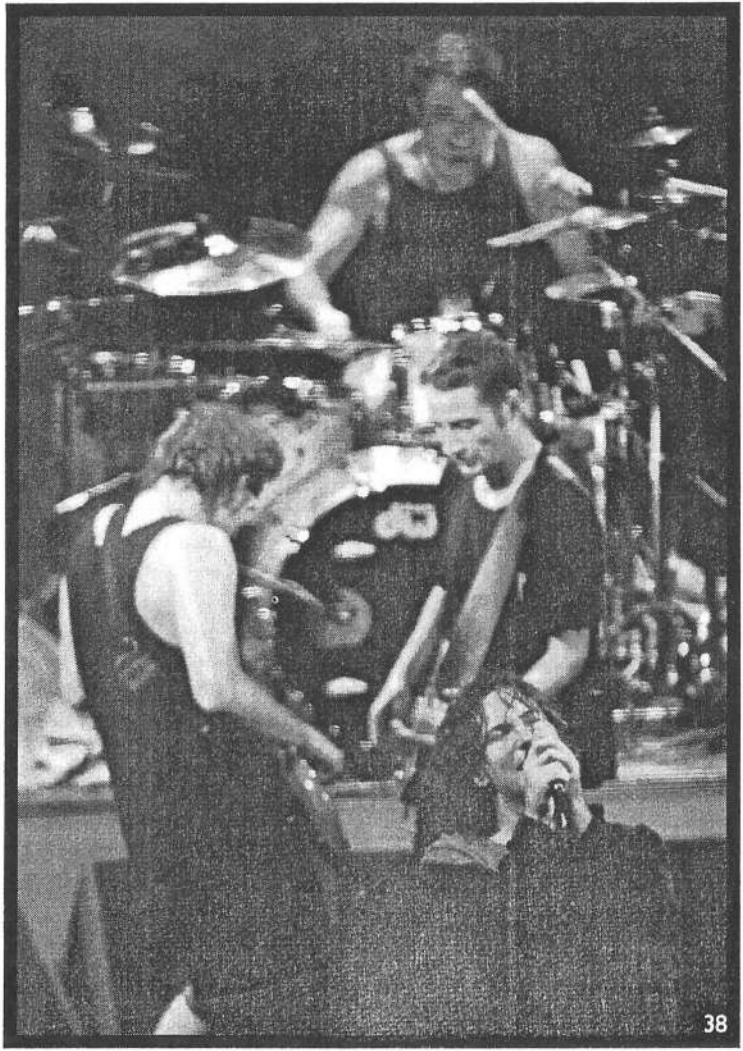

Şarkı Sözleri

ALIVE

Son, she said
have I got a little story for you
what you thought was your Daddy
was nothin' but a...
while you were sittin'
home alone at age thirteen
your real Daddy was dyin'
sorry you didn't see him
but I'm glad we talked
I..I..I'm still alive
Oh she walks slowly
across a young man's room
she said I'm ready.. for you
I can't remember anything
to this very day
'cept the look.. The look
now I can't see.. I just stare
I.. I.. I'm still alive
I.. I.. I'm still alive
is something wrong
she said
of course there is
you're still alive
she said
do I deserve to be
is that the question
and if so.. if so
who answers?
who answers?
I..I..I'm still alive
I..I..I'm still alive
I..I..I'm still alive

Evlat, dedi
senin için küçük bir hikayem var
baban olduğunu sandığın adam
hiçbir şey değil ama....
sen otururken evde
yalnız başına 13 yaşında
gerçek baban ölüyordu
onu göremediğine üzgünüm
ama konuştuğumuza sevindim
ben, ben, ben hâlâ hayattayım
Ah, kız yavaşça yürüdü
genç bir adamın odasına
hazırım dedi.. senin için
hiçbir şey hatırlayamıyorum
o güne dair
görünüşün dışında, görünüşün
şimdi göremiyorum, sadece bakıyorum
ben... ben hâlâ hayattayım
ben... ben hâlâ hayattayım
yolunda olmayan birşey mi var?
dedi kız
var tabii ki
hâlâ hayattasın
dedi kız
bunu hakediyor muyum
sorulması gereken bu mu
ve eğer öyleyse, eğer öyleyse
kim yanıtlayacak?
kim yanıtlayacak?
ben hâlâ hayattayım
ben hâlâ hayattayım
ben hâlâ hayattayım

OCEANS

Hold on to thread
the currents will shift
glide me towards you
know something's left
and we're all allowed to dream
of the next time we touch
you don't have to stray the oceans away
waves roll in my thoughts
hold tight the ring
the sea will rise
please stand by the shore
I will be
I will be
there once more

OCEANS

İnce çizgiye tutun
dalgalar yer değiştirecek
beni sana sürükleyecek
biliyoruz birşeyler kaldı arkada
ve izinliyiz düşlemeye
tekrar birbirimize dokunacağımız anı
okyanusları sürüden ayırıp aylak bırakmana gerek yok
dalgalar düşüncelerimde yuvarlanıyor
halelere sıkı sıkı tutun
deniz yükselecek
kıyıda kal lütfen
ben
ben
bir kere daha olacağım orada

JEREMY

at home
drawing pictures
of mountaintops
with him on to
lemon yellow sun
arms raised in a V
dead lay in pools of maroon below
daddy didn't give attention to the fact that mommy didn't care
King jeremy the wicked
ruled his world
Jeremy spoke in class today
Jeremy spoke in class today
clearly I remember
picking on the boy
seemed a harmless little fuck
but we unleashed a lion
gnashed his teeth, bit the recess ladies breast
how could I forget
he hit me with a surprise left
my jaw left hurtin
dropped wide open
just like the day
like the day I heard
daddy didn't give affection
and the boy was something that mommy wouldn't wear
King Jeremy the wicked..ruled his world.
Jeremy spoke in class today
Jeremy spoke in class today
try to forget this
try to erase this
from the blackboard.

JEREMY

evde
resimlerini yapıyor
dağ doruklanın
tepesinde kendisinin olduğu
limon sarısı güneş
V şeklinde açılmış kollar
ölü gibi yatmış alçaktaki ıssız yamaçlarda
baba önem vermedi annenin ilgisiz olduğu gerçeğine
habis kral Jeremy..
kendi dünyasına hükmetti
Jeremy bugün sınıfta konuştu
Jeremy bugün sınıfta konuştu
çok net hatırlıyorum
çocuğa sataşmamızı
zararsız küçük bir s*k gibi görünüyordu
fakat bir aslanı uyandırdık
dişlerini gıcırdattı, nefes kesti
nasıl unutabilirim ki
bana şok bir sol çekti
sol çenem acıyor
yamuldu kaldı kocaman
tıpkı duydugum o gün gibi
baba şevkat vermedi
ve çocuk annenin dayanabileceği birşey değildi
habis kral Jeremy.. kendi dünyasına hükmetti
Jeremy sınıfta konuştu bugün
Jeremy sınıfta konuştu bugün
unutmaya çalış bunu
silmeye çalış bunu
karatahtadan

SPIN THE BLACK CIRCLE

see this needle
see my hand
drop, drop, dropping it down
oh so gently?
here it comes
touch the plane
turn it up
won't turn you away!
spin the black circle
spin the black circle
pull it out
paper sleeve
oh my joy
only you deserve conceit
oh so big
my whole world
rather you
than her
spin.. spin.. spin.. spin the black circle
you are so warm
lay down on your crooked arm
the ritual
sometimes watch you
I could fit my head on you
you know actual size

SPIN THE BLACK CIRCLE

bak şu iğneye
bak elime
düşürüyorum, düşürüyorum, düşürüyorum onu
ah, öylesine nazikçe?
işte geliyor
dokun düzleme
çevir onu
seni yoldan çıkarmasın
döndür kara çemberi
döndür kara çemberi
çek çıkar onu
kağıttan köle
ah hazzım
sadece sen, kibiri hakediyorsun
öylesine büyük
tüm dünyam
tercihan sen
o kızın yerine
Döndür.. döndür.. döndür.. döndür kara çemberi
öyle sıcaksın ki
açık koluna uzanayım
ritüel
bazen izliyor seni
kafamı sana uydurabilirdim
tam ölçüyü biliyorsun

ONCE

I admit.. what's to say
I'll relieve it.. without pain
Backstreet lover on the stoe of the road
Got a bomb under my temple that is gonna explode
Got a .16 gauge buried under my clothes
I play
Once upon a time I could control myself
Once upon a time I could lose myself
Try and mimic.. What's insane
I am in it.. Where do I stand?
Indian summer I hate the heat
Got a backstreet lover on the passenger seat
Got a hand in my pocket
so determined, discreet.. I pray
Once upon a time I could control myself
Once upon a time I could lose myself
Once upon a time I could love myself
Once upon a time I could love mysel

ONCE

İtiraf ediyorum.. söylenmesi gerekeni
sıkıntıyı hafifleteceğim.. acıtmadan
arka sokak aşığı yolun kemeraltındaki
mabedimde patlamaya hazır bir bomba var
bir onaltı kalibreliğim var gömülü elbiselerime
oynuyorum
bir zamanlar kendimi kontrol edebilirdim
bir zamanlar kendimi kaybedebilirdim
dene ve taklit et.. çılgın olanı
onun içindeyim.. nerede duruyorum?
nefret ettiğim pastırma yazı sıcağı
yolcu koltuğunda bir arka sokak aşığı
cebimde bir el var
son derece kararlı, ihtiyatlı... dua ediyorum
bir zamanlar kendimi kontrol edebilirdim
bir zamanlar kendimi kaybedebilirdim
bir zamanlar kendimi sevebilirdim.
bir zamanlar kendimi sevebilirdim.

GARDEN

the direction of the eye
so misleading
the defection of the soul
nauseously quick
I don't question our existence
I just question our modern needs
I will walk with my hands bound
I will walk with my face blood
I will walk with my shadow flag
into your garden
garden of stone
after all is done
we're still alone
I won't be taken
yet I'll go
I will walk with my hands bound
I will walk with my face blood
I will walk with my shadow flag
into your garden
garden of stone
I don't show
I don't share
I don't need
what you have to give..

GARDEN

gözün kılavuzluğu
öylesine yanıltıcı ki
ruhun terketmesi
mide bulandıracak kadar hızlı
varoluşumuzu sorgulamıyorum
yalnız çağdaş ihtiyaçlarımızı sorguluyorum
ellerim bağlı yürüyeceğim
yüzüm kanlı yürüyeceğim
gölgemi bayrak yaparak yürüyeceğim
bahçene doğru
taşların bahçesine
tümü yapıldıktan sonra bile
hâlâ yalnızız
içeri alınmayacağını
yine de gideceğim
ellerim bağlı yürüyeceğim
yüzüm kanlı yürüyeceğim
gölgemi bayrak yaparak yürüyeceğim
bahçene doğru
taşların bahçesine
göstermiyorum
paylaşmıyorum
ihtiyacım yok
vermen gerekene

NOTHINGMAN

once divided
nothing left to subtract
some words when spoken
can't be taken back
walks on his own
thoughts he can't help
thinking
future's above
but in the past he's swan and sinking
caught a bout
nothingman
of lightning
nothingman
cursed the day
isn't it something?
he let it go
nothingman
she once believed
in every story he had to tell
one day she stiffened
took the other side
empty stares
from each corner of a shaped prison cell
one just escapes
one is left inside the well
he who
nothingman
forgets
nothingman
will be destined

NOTHINGMAN

bir kez bölünmüş
çıkarılacak hiçbirşey kalmamış
bazı kelimeler ağızdan çıktıysa
geri alınamaz
kendi başına yürüyor
önüne geçemediği düşünceler
aklında
önünde gelecek
fakat geçmişte o kuğu ve batıyor
nöbetine yakalanmış
hiçlik adam
yıldırımın
hiçlik adam
günü lanetlenmiş
bu birşey değil mi?
bırakıyor gitsin
hiçlik adam
bir zamanlar kız inanıyordu
onun anlatması gereken her hikayeye
bir gün kız sertleşti
diğer tarafı tercih etti
boş bakışlar
şekilli bir hücrenin tüm köşelerinden
biri kaçmak üzere
öteki, kuyunun içinde kaldı
O ki
hiçlik adam
unutan
hiçlik adam
yazgılı olacak

isn't it something?
to remember
nothingman
she didn't want him
she didn't feed him
after he is flown away
into the Aun.. burn
burn.. burn..
nothingman
nothingman
could have been something
nothingman

bu birşey değil mi?
hatırlamaya
hiçlik adam
kız istemiyor onu
kız beslemedi onu
çocuk uçunca.. uzaklara
Aun'a.... yan
yan.... yan.... yan...
hiçlik adam
hiçlik adam
birşey olabilirdi
hiçlik adam

NOT FOR YOU

restless soul, enjoy your youth
like Muhammad hits the truth
can't escape from the common rule
if you hate something
don't you do it too
small my table
sets just two
got too crowded
can't make room
where did they come from?
stormed my room!
and you dare say?
it belongs to you
if not for you!!
this is not for you
a not for you
this is not for you
never was for you.. you!
all thats sacred
comes from youth
dedications
naive and true
with no power
nothing to do!
I still remember
why don't you
this is not for you

NOT FOR YOU

umarsız ruh, gençliğin tadını çıkar
Muhammed'in hakikati buluşu gibi
kanundan kaçış yok
nefret ediyorsan bir şeyden
sen de yapma onu
benim küçük masam
yalnız iki kişilik
çok kalabalık oldu
yer bulamıyorum
nereden çıktılar?
odamı dağıttılar!
ve cüretin var mı söylemeye?
size aittir o
eğer sizin için değilse
bu sizin için değil
sizin için değil
bu sizin için değil
asla olmadı sizin için!... sizin
kutsal olan herşey
gençlikten gelir
ithaflar
naif ve gerçek
güç olmadan
yapacak birşey yok
hâlâ hatırlıyorum
sen neden hatırlamıyorsun
bu sizin için değil

W.M.A.

He won the lottery
when he was born
took his mothers
white breast to his tongue
trained like dogs
color and smell
walks by me to
get to him
won the lottery
by being born
big hand slapped a
White Male American
do no wrong
so clean cut
dirty his hands
it comes right off
jesus greets me... looks just like me
all my pieces set me free
human devices set me free

W.M.A.

Piyangoyu kazanmıştı
daha doğduğu gün
anasının sütbeyaz
memesini emmişti
köpekler gibi terbiye edilmişti
renk ve koku
benimle yürüyor
ona ulaşmak için
piyangoyu kazanmıştı
doğmuş olmakla
büyük el tokatladı
bir beyaz amerikan erkeğini
hiç yanlış yapmadı
öylesine temiz iş
kirliydi elleri
sessizce geliyor
İsa selamlıyor beni... tıpkı bana benziyor
bütün parçalarım, serbest bırakın beni
insanlık sorunları, serbest bırakın beni

AYE DAVANITA
THE SONG WITHOUT WORDS

She laid alone
during her best days
as a work of art
reading naked on the bed

spent some of her best days
cleaning carpet from her head
spent her worst days
owing you the pleasure of taking blame..

spent her whole life
disbelieving in her worst fears
a work of art
a work of art

AYE DAVANITA
THE SONG WITHOUT WORDS

Yalnız başına uzandı kız
en iyi günlerinde
bir sanat eseri gibi
yatakta çıplak okuyordu.

En iyi günlerinin bazılarını
zihnini arındırmakla geçirdi
en kötü günlerini
kabahatleri yüklenmenin mutluluğunu borçlanarak size.

Bütün hayatını geçirdi
en kötü korkularına itimat etmeden
bir sanat eseri..
bir sanat eseri..

LEASH

troubled souls unite
we got ourselves
I am fuel
we got the means
to make amends
I am lost
young lover I stand
it was their idea
told me to get her pregnant
take my lucky hand
it was their idea
will myself
will within
find.. find
look!
you will find
drop the leash
get out of my lucky face.. Drop it
(delight in your youth..)
fucking believable to think I came from you
drop the leash

hasta ruhlar birleşin
arakladık kendimizi
ben yakıtım
servetin sahibiyiz
özür dilemek için
kayboldum
tahammül ettiğim genç aşık
onların fikriydi
onu hamile bırakmamı istedi
tut şanslı elimi
bu onların fikriydi
kendimi diliyorum
içinde diliyorum
bul... bul
bak!
bulacaksın
at tasmayı elinden
çık git şanslı yüzümden at onu
(gençliğindeki tatlılık)
senden gelmiş olduğuma s*kseler inanmam
at tasmayı elinden

IMMORTALITY

Vacate is the word
"Vengeance has no place," he swears to her
"Can not find the comfort in this world,"
artificial tears
vessel stabbed,
"Next up, volunteers.."
vulnerable, wisdom can't adhere.
a truant finds home
a wish to hold on
but there is a trapdoor in the sun.
immortality
as priveladged as a whore
victims in demand for public show
swept out through the cracks beneath the door
holier than thou, (How? this is a myth)
think of it
surrendered
executed anyhow
scrawl dissolved, cigar box on the floor.
a truant finds home
and a wish to hold
saw a trapdoor in the sun
immortality
can not stop the thought
running in the dark
coming up a which way sign

IMMORTALITY

Terkediş kelimemiz
"İntikamın yeri yok," yeminini verdi kıza
"Bu dünyada huzuru bulamamak,"
suni gözyaşları
damar bıçaklandı
"Sıradaki, gönüllüler"
incinebilir, bilgelik yapıştıramaz
bir firari buluyor ev
tutunulacak bir dilek
fakat bir arka kapı var güneşte
ölümsüzlük
bir orospu kadar imtiyazlı
kurbanlar meydan gösterisi talebinde
süpürülüp atıldı kapının altından
senden daha kutsal (nasıl? bu bir söylence)
düşün bunu
teslim bayrağı çekilmiş
hernasılsa idam edilmiş
karalamalar yok edilmiş, yerde sigara kutusu
bir firari buluyor ev
ve tutunulacak bir dilek
bir arka kapı gördüm güneşte
ölümsüzlük
düşüncenin geçilemiyor önüne
karanlıkta koşarak
bir yön tabelası çıkıyor önümüze

all good truants must decide
stripped and sold, mom
auctioned forearm
and whiskers in the sink
truants move on
can not stay long
some die just to live

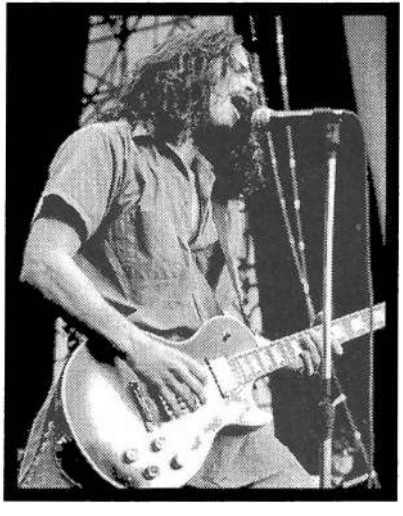

bütün iyi firariler karar vermeli
elbiseleri çıkarılmış ve satılmış, anne
açık arttırmaya çıkmış önkol
ve lavaboda sakallar
hareketleniyor firariler
uzun kalamazlar burada
bazıları yaşamak için ölürler.

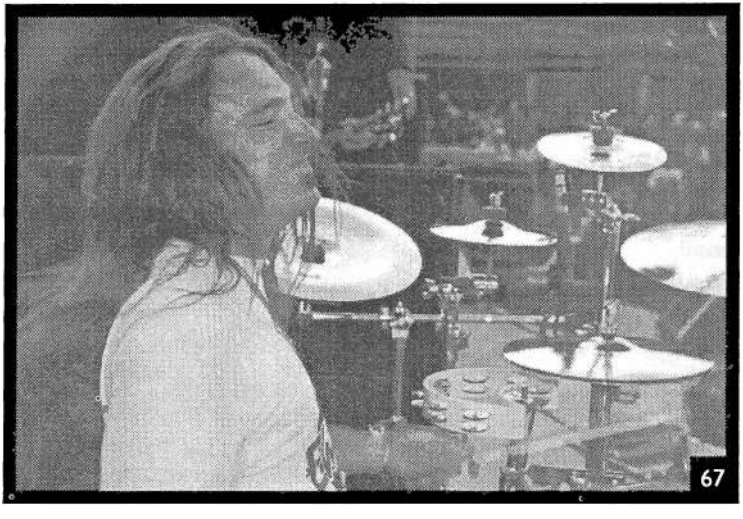

TREMOR CHRIST

Winded is the sailor
drifting by the storm
wounded is the organ
he left all
bloodied on the shore
gorgeous was his saviour
sees her.. drowning
in his wake
daily tastes the salt of her tears, but
chance blamed fate
little secrets,
tremors...
turned to quake
the smallest oceans
still get
but big, big waves
ransom paid the devil
the whispers pleasing words
triumphant are the angels
if they can
get there first
little secrets,
tremors
turned to quake
the smallest oceans
still get
big, big waves
I'll decide

TREMOR CHRIST

Rüzgarlı olan denizcidir
fırtına ile sürüklenen
yaralı olan uzuvdur
tüm geride bıraktığı
kumsalda kanlı
gözkamaştırıcı olan kurtarıcısıdır
görüyor kızı... boğulurken
uyanışında
hergün tuzunu tadıyor gözyaşlarının fakat
talih suçladı kaderi
küçük sırlar
ürpertiler
sarsmaya başlar
en küçük okyanusların
var hâlâ
koca koca dalgaları
fidye ödendi şeytana
fısıltılar hoşnut ediyor sözcükleri
galip olanlar meleklerdir
eğer oraya
ilk varabilirlerse
küçük sırlar
ürpertiler
sarsmaya başlar
en küçük okyanusların
var hâlâ
koca koca dalgaları
karar vereceğim

take the dive
take my time
not my life
wait for signs
believe in lies
to get by
his divine!
you know what it's like?
turns the bow back
tows and.. drops the line
puts his faith in love and tremor Christ

kasten yenileceğim
zamanımı harcayacağım
hayatımı değil
işaretleri bekleyerek
yalanlara inanarak
onun kutsalına
ulaşmak için
nasıl olduğunu bilir misin bunun?
pruvayı ters çevirir
halatları da ve.. pusulayı gönderir
inancını aşka ve ürpertisi İa'ya bağlar.

REARVIEWMIRROR

took a drive today
to emancipate
was the beatings
made me wise
I'm not abaut to give
thanks or apologies
head to your feet
fool to your crown
fist on my plate
swallowed it down
enmity gaged by fear
tried to endure
what I could not forgive
I seemed to look away
wounds in the mirror waved
wasn't my surface
most defiled
saw things.. saw things
saw things saw things
clearer.. clearer
once you were in
my rearviewmirror
I gather speed from you fucking with me
once and for all I'm far away
hardly believe
finally the shades are raised.

REARVIEWMIRROR

bir yolculuğa çıktım bugün
özgürlük amacıyla
darbelerdi
beni bilge kılan
vermek üzere değilim
teşekkürler veya özürler
tepeden tırnağa
kraliyetinin budalası
tabağımdaki yumruk
işte yuttum onu
husumetle düelloya davet edildi korkudan
katlanmaya çalıştım
bağışlayamayacağım şeye
ötelere bakıyor göründüm
aynada yaralar dalgalandı
benim yüzeyim değildi
en fazla sıralananlar
gördüm olayları, gördüm olayları
gördüm olayları, gördüm olayları
daha açık, daha açık
bir kez sen,.. benim
dikiz aynamda görününce
benimle s*kiştikçe senle ivmeleniyorum
bir kez ve hep ben uzaklarda olduğumdan
zoraki inanç
nihayet gölgeler dirildi.

DAUGHTER

Alone
listless
breakfast table
otherwise empty
Young ggirl
violins (once)
center of her own
Mother reads aloud child
tries to understand it
tries to make her proud
shades go down
inside her head
Painted room
can't deny there's something wrong
don't call me daughter
not fit to
picture kept will remind me
don't call me daughter
not fit to
picture kept will remind me
don't call me
she holds the hand that holds her down
she will rise
don't call me daughter
not fit to be
don't remind me

DAUGHTER

Yalnız
kayıtsız
kahvaltı sofrası
olmazsa boş
Genç kız
kemanlar (bir zamanlar)
kendisinin merkezi
Anne yüksek sesle okuyor kızına
anlamaya çalışıyor
gururlandırmaya çalışıyor onu
gölgeler gidip geliyor
aklının içinde
Boyalı oda
inkar edemez bir şeylerin ters gittiğini
bana kızım deme
uymuyor
saklanan resim anımsatacak beni
bana kızım deme
uymuyor
saklanan resim anımsatacak beni
deme bana
onu gezdiren eli tutuyor
yükselecek
bana kızım deme
uymuyor
beni hatırlama

İçindekiler

Tozlu Albümlerin Arasında / 6
Ne Dediler? / 26
Mookie Blaylock'tan Pearl Jam'e / 34
Şarkı Sözleri / 39
- Alive / 40
- Oceans / 42
- Jeremy / 44
- Spin The Black Circle / 46
- Once / 48
- Garden / 50
- Nothingman / 52
- Not For You / 56
- W.M.A. / 58
- Aye Davanita - The Song Without Words / 60
- Leash / 62
- Immortality / 64
- Tremor Christ / 68
- Rearviewmirror / 72
- Daughter / 74

İsyan hep Seattle'da mı başlar? Birbirinin uzantısı 3 grup ilahi bir vokalin sunumuyla büyük şöhret kazandı. Ve kazandığı ünlü şöhret oyununun kurallarının aleyhinde kullandı. Belki de Seattle underground sahnesinin ulaşabileceği en uç noktanın bir portresi PEARL JAM. Öyle bir portre ki müzik endüstrisinin üzerinde satranç oynayıp da kazanamadığı..
Şarkı sözleri, grunge'a dair hikaye, hepsi bu kitapta..

ISBN 975-7437-166